

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

[C – 2002/35381]

20 NOVEMBER 2001. — Omzendbrief Wel/2001/04 betreffende het recht op minimumlevering van elektriciteit en de rol van de lokale adviescommissie

Aan :

- mevrouw en de heren gouverneur
- de voorzitters van de OCMW's
- de voorzitters van de intercommunale verenigingen

Ter kennisgeving aan de colleges van burgemeester en schepenen

In afwachting van de besprekingen die naar aanleiding van de uitvoeringsbesluiten van het Vlaams elektriciteitsdecreet worden gevoerd, meer bepaald het uitvoeringsbesluit m.b.t. sociale openbare dienstverplichtingen, meen ik te moeten herinneren aan de principes van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.

De twee uitvoeringsbesluiten waartoe het genoemde decreet aanleiding gaf, werden in een omzendbrief van 25 november 1997 (omzendbrief BA 97/19) uiteengezet.

Deze nieuwe omzendbrief past in het kader van de volgende vaststellingen.

1. In 2000 werden in België nog 20091 mensen volledig afgesloten van het elektriciteitsnet. Dat lijkt mij onaanvaardbaar veel, zelfs al is de afsluiting in de meeste gevallen van korte duur. Het laat vermoeden dat de huidige regelgeving te strikt wordt geïnterpreteerd, wat vooral voor de armen nadelig is.

2. De toepassing van de regelingen werd in verscheidene onderzoeken geëvalueerd, onder meer onlangs nog door het VVSG. Uit die onderzoeken blijkt dat nogal wat misverstanden over het onderwerp bestaan, wat resulteert in een verschillende toepassing van de regelgeving. In sommige regio's of gemeenten wordt duidelijk vlugger tot volledige afsluiting overgegaan dan in andere.

3. Aangezien bovendien de lokale adviescommissies, als gevolg van de gemeenteverkiezingen van oktober 2000, nieuwe raadsleden in hun midden kunnen hebben, acht ik de huidige omzendbrief wenselijk.

In deze omzendbrief wil ik stilstaan bij de volgende onderwerpen :

1. de interpretatie van het begrip « klaarblijkelijke onwil ». We vermoeden dat hier de verklaring ligt voor het onaanvaardbaar hoge aantal gevallen van totale afsluiting

2. de kosten die de distributiesector mag aanrekenen.

1. Interpretatie van het begrip « klaarblijkelijke onwil »

Het uitgangspunt en basisprincipe van het recht op minimumlevering liggen vervat in artikel 3 van bovenvermeld decreet dat luidt als volgt : « Elke abonnee (de natuurlijke persoon) heeft recht op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik om, volgens de geldende levensstandaard, menswaardig te kunnen leven. » .

Volgens artikel 6 van hetzelfde decreet kan van deze minimale levering slechts in twee gevallen worden afgeweken :

1. bij een onmiddellijke dreiging voor de veiligheid, zolang die toestand duurt;
2. bij klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee, na een gemotiveerd advies van de lokale adviescommissie.

Het begrip « klaarblijkelijke onwil » zorgt voor interpretatieproblemen.

De al vermelde omzendbrief stelt het volgende :

- 1) de distributeur moet elementen bijbrengen waaruit de klaarblijkelijke onwil van de abonnee blijkt;
- 2) een definitie van dit begrip is moeilijk

3) de commissie moet dit geval per geval onderzoeken : als blijkt dat de abonnee geen enkele inspanning doet of wenst te doen om een oplossing te vinden voor zijn betalingsprobleem, of als hij verhindert dat de distributeur een stroombegrenzer 6 ampère komt installeren, kan er sprake zijn van onwil.

In de omzendbrief staat verder dat niet uitgesloten mag worden dat bepaalde mensen de confrontatie met hun moeilijkheden niet aankunnen, waardoor er geen sprake is van onwil maar veeleer van onmacht.

Kortom, het feit dat personen hun rekeningen niet betalen of een afbetalingsplan van de distributeur weigeren, of geen contact zoeken met een O.C.M.W. of een erkende instelling voor schuldbemiddeling, is op zich niet voldoende om te besluiten dat er sprake is van klaarblijkelijke onwil. De mogelijkheid is immers reëel dat de betrokkenen de rekeningen niet kunnen betalen en hoegenaamd geen ruimte hebben voor het voorgestelde afbetalingsplan.

Indien een dossier op het LAC verschijnt, zal dan ook onder meer moeten worden nagegaan of het afbetalingsplan dat de distributeur voorstelt, wel vanuit sociaal oogpunt aanvaardbaar en realistisch is. Die vraag moet des te meer gesteld worden bij personen met een minimuminkomen, (bijvoorbeeld bij bestaansminimumtrekkers of personen die genieten van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden).

Klaarblijkelijke onwil betekent m.a.w. : genoeg geld hebben en toch weigeren te betalen.

Ik wil dan ook uitdrukkelijk de leden van het LAC verzoeken erover te waken dat het begrip « klaarblijkelijke onwil » in de geest van de vigerende wetgeving en in overeenstemming met deze omzendbrief wordt opgevat.

2. Kosten die aangerekend mogen worden aan de abonnee

Ook met betrekking tot de kosten die aangerekend mogen worden, zijn er uiteenlopende praktijken gangbaar. Vandaar dat het mij wenselijk lijkt de toepasselijke teksten even in herinnering te brengen, in afwachting van het uitvoeringsbesluit m.b.t. sociale openbare dienstverplichting. Minister Stevaert heeft immers de intentie om de verrekening van de kosten verder uit te klaren en aan te passen aan de nieuwe situatie, gecreëerd door het Vlaams elektriciteitsdecreet. Dat decreet maakt een opsplitsing in netbeheerders en leveranciers.

Artikel 8 van het decreet inzake de minimumlevering bepaalt dat « de kosten verbonden aan de minimale levering van elektriciteit, water en gas overeenkomstig de bepalingen van het decreet ten laste zijn van de distributeur. »

Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 september 1997 tot vaststelling van de minimale levering van elektriciteit en tot regeling van de procedure bij wanbetaling bepaalt dat : « De minimale levering van elektriciteit wordt vastgesteld op een vermogen dat overeenkomt met 6 ampère onder een maal 230 volt. Het elektriciteitsverbruik verbonden aan de minimale levering blijft ten laste van de abonnee. »

Artikel 5 van hetzelfde besluit van de Vlaamse regering bepaalt dat : « alle kosten verbonden aan de bezoeken van de contactpersoon van de distributeur die geleid hebben tot een minimale levering, het plaatsen en het wegnemen van een begrenzer of budgetmeter en de afsluiting van de abonnee komen ten laste van de distributeur. »

Deze teksten worden blijkbaar niet overal op dezelfde wijze toegepast.

Ook hier moeten we de principes die de Vlaamse regelgevers hebben vooropgesteld, indachtig zijn.

De leidraad hiervoor vinden we tevens in de besprekingen in de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van het Vlaams Parlement. De besprekingen worden geciteerd in het advies dat de Raad van State heeft gegeven over het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de minimale levering van elektriciteit en tot regeling van de procedure bij wanbetaling.

Het volgende citaat van de bevoegde Vlaamse minister maakt dit duidelijk : « (de kostenregeling) wordt ten laste van de distributeur gelegd. De sector krijgt in feite de opdracht om solidariteit op te brengen met degenen die het moeilijk hebben in de samenleving » (zie advies L. 26.552/8 van de Raad van State, blz. 8-9).

De omzendbrief BA 97/19 vermeldt : « Dit betekent concreet dat voor de sector elektriciteit, de kosten voor de plaatsing en het achteraf wegnemen van de stroombeperker of de budgetmeter ten laste vallen van de distributeur. »

We willen hier nog aan toevoegen dat ook de kosten voor het afsluiten van het elektriciteitsnet, conform artikel 5 van het besluit van 16 september 1997, ten laste vallen van de distributeur, tenminste indien de afsluiting aan de meetgroep kon gebeuren.

Met het oog op duidelijkheid en verstaanbaarheid van de facturen lijkt het mij tevens wenselijk dat de maatschappijen formuleringen zoals « kosten voor inning onbetaalde rekeningen » achterwege laten. Het lijkt mij veel beter dat, zoals bij een afrekening gebruikelijk zou moeten zijn, de gedane kosten precies worden opgesomd. (Dat kan bijvoorbeeld op de volgende wijze : kosten herinneringsbrief, gemaakte kosten aangetekende zendingen.)

Ik hoop dat hiermee een aantal onduidelijkheden zijn weggewerkt en dat de lokale adviescommissies in Vlaanderen op een eenvormige manier kunnen werken in afwachting van de nieuwe regelgeving met betrekking tot de sociale openbare dienstverplichtingen.

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,
M. VOGELS